

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

P Ante L

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

Latio: inquit piscina voluissent ubi tactata brachia no offendere. Pl. Si natate latius aut tepidius velis in area piscina est proximo puteus: ex q possit rursus alstringi. Quinetia vasa lignea ampliora ad tenedu aqua piscine vocant. Pl. Decoquit in aqua r in piscinas lignear fundit. Eade generali vocabulo r natationes appellatur.

Piscinarius qui piscinas piscib^o refertas habet. vnde Cic. Lucullu et hortensium piscinarios appellat.

Pitoxia ciuitas qua Ptol. ponit inter mediterraneas thulcie ciuitates. Est em inter florentiam et lucam a qua pitouenses.

Pitris grece latine: fides Pitoo fidem accipio r do. Pitacu particula cori: qua aliquid reperiat. Hiero. in Josue. Lalciameta perantiqua: q ad iudicia vetustatis pitacis pluta erant. Quis accipit pro breui epistola. Quis pro sebedula de mēbana excisa.

Pitacus pe. cor. phus mityleneus: hic ex lebo tyranum melancru depulit et certatibus atbeniensibus atq mityleneis dur in bello factus pbynonē atbeniensium ducem singulari certamine interfecit vnus ex sapientibus fuit.

Pitane siue pitana vbe colica q portus duos habuit. Ab hac pitanei et pitanite nominant: et vbi archest laus academicus natus est: qui cu cenone apud polemonem didicit. fama est apud pitana lateres inuentos esse qui super aquas innarent: quod r de alijs locis traditū est.

Pitbeci sunt simi πειθεκος: pitbecos em simia dicit: a quibus insule vbi eoru est maxima copia pitbacine siue pitbacule dicitur sunt.

Pitbacule insule in mari tusco cōtra campania a pitbecis simijs: vt auctoz est Stra. dicitur sunt. Plini. vero a siglinis dolarioz que ibi ex creta fiebat. Volia em greci πειθοι simias pitbecoz vocant. In harū summitate oppidū fuit: qd plurali numero pitbecule dicebat. Durd. Srenilq locatas colle pitbeculas habi tantū noie dicitas.

Pitiso as. parum vini paulatim: r qst tentandi gratia gusto. Terē. Dicitando modo mibi qd vini absumpserit dicens hoc asperū pater: hoc est alterū lenius.

Pityo campe: vermes e pinu arboze nascentes morsu venenato nec dissimili a buprestis morsu. Pl. Asus sepe contra cantbaridas buprestim pinozū: qd pityocampas vocant grece πεισοκαμπαι.

Pituita penul. pro. morb^o ex catarrho pueniens grece pblegma dicit. Dora. in ser. Lenta feret pituita vides vt palladius omnis. Dacer. Lū multa biberum pituite notia soluit: habet pituita domiciliū in capite vt inq^t Au. Plaro in Lumeo pituita ait esse oim languozū origiē: qui ex distillatione sunt: ex eaq gigni malas valitudines plurimas: qm in plurima loca illabit. Quecūq autē partes corporis tumescere dicunt ab illius incendio r cōbustione verant. Que cū expirat extrinsecus varios exitu suo tumores pro ducit. Intrinsecus dō cobibita vires edacesqz morbos procreat. Tunc autē pessima qm puro sanguini mixta ligaminū sila suo ex ordine dimouet r interdū penetrat in medullas: adultisqz radicib^o: inde anime vincula quasi nauis funes resoluū r amputat. Pituita etiā catarrhus dicit: pituita etiā in gallinis dicit. Col. lib. ij. Sepe etiā iam validioribus remedijs factis: atqz ipsi matrib^o etiā vitāda pituite pernicies erit. Dinc pituitosus qui vulgo dicit pblegmaticus Cic. lib. j. de fato. Inter locoz naturas qm inter sit videamus: alios esse salubres: alios pestilentes in alijs esse pituitosos et quasi redundātes: in alijs exiccatos atqz aridos.

Pir: est que ex arbozū resinis ad ignem decoctis. Resina vero est liquo: crassius ex arbozū fluens: et sepe

sua sponte siccatas ad solē. Pir liquida coquitur ad nauū et ad multos alios vsus. Pl. lib. iij. Pir in Italia ad vasa vino condendo maxime. pbat butia e picea refina. Dinc piceo as. de quo supra.

Placeo es. cui. citum. placere est gratū esse. Cuius contrariū est displicere. Hiero. in prolo. paralip. vtrūqz cōplexus est. Drationū itaqz vtrūqz adiutus auxilio nisi libz beniuolis placitū: tamē inuidis displiceturum esse nō ambigo. Aliquādo placere est effert: gloriari: et confidere: vt ego placeo mibi: tu places tibi: ille placet sibi. Quinti. Placeas licet tibi opum tuarum fiducia diues si mibi idem inuidere nō expectares sumus. Teren. in and. Postq me amare dicit: complacita ē tibi. Displico. Idē in beau. Beau. beu q ego nunc cor^o displiceo mibi. Perplaco valde placeo. Idē ibi. Perplacet. Habetqz imponale passiuē vocis. Cypri. Si hominibus placetur: domi nus offenditur.

Placidus a. um. mitis sedatus: q illa que quieta sunt omib^o placent. Terē. in adel. Ille suam semp egit vitam in ocio: in cōuiujs clemēs placidus nulli ledere os: arridere omnibus. Do. Clemens est circa recte agentes: placidus etiam circa delinquentes clemēs animo: placidus vultu. Vm cōplacitas: qua Gar. in outibus esse asserit cum ait. In quis primū nō sine causa purant esse assumptas et propter vilitatē: et ppter placiditatē. Daxime em quiete et apassime ad vitam hominū.

Placido as. placidum seu placatū facio. Amb. lib. de abel. Braues motus nre adolescentie fida senectuz statione placidantur.

Placitus. a. um. participium. Terē. in prolo. hecy. Vbi cognite sunt placite sunt.

Placitum nomen significat consensum r veluti pactio nem firmatā. Plin. Eadem etas neronis principam ad thesalum transiuit delētem cūtozū maiorum placita et rabie quadā in omnes qui medicos perozatem. Hiero. in gn. Nō possumus extra placitū eius quicqz aliud loqui tecum.

Placo as. mitē ac placidū facio: propitio. Placabilis propitiabilis. Cuius cōpositū est complaco pe. pro. Bel. Conciliare sibi atqz cōplacere iudices debent: sensusqz eozū expectatioē et cause suspensoz rigentē: bono iudicio ferendū: sententijs cōmulcere nō iniurijs atqz imperiois imitationibus cōfutare.

Placenta: libā farinaceū qd fit ex farina siliginea caseo r melle: dicit q nobis placeat: vel q ea tolerēt deos placare: vel dicit a greco πλάκουσ.

Plerusqz raqz. rumqz. vnde in nominatiuo tā singulari qz plurali. Pleraqz penul. cor. in ablatiuo pro ducit. Dora. in eplis. Si quedam nimis antique: si pleraqz dure. Idē. Pleraqz differat et sēns in tps omittat. Pleriqz mō capif. p maxima parte. Sal. Plerosqz senectus dissoluū nisi qui ferro aut bestijs interiere. Dodo pro eo qd est nonnulli. Quinti. Quidas plerosqz ira paratos. i. nonnullos. Solec etiā esse syllabica adiectio: et p vna orōnis parte poni: vt cū dicitur mus pleriqz oēs hoc faciunt. Significat em omnes. Terē. in an. Quod pleriqz officē faciūt adolescentuli. Diphrongat autē qm απο του πλεροσ fit qd plerū frequens significat. Conuerfa em e longa in e diphrō. vt in cōnar: rbeda: letbe alijsqz permultis dictionibus seruatur. Similiter plerumqz quod a plerūsqz deducitur dupliciter sumi potest. Vno modo pro eo quod ē fere semp. Alio modo (sed rarissime) pro eo quod ē nonnunqz. Quinti. Excussa sunt plerumqz vitia verberibus. i. nonnunqz. Et ab aliquibus

putat nomen: ab aliquibus aduerbii. Inuenit etiam plerus sine adiectioe. Pacu. Periere Danai plera pars pestundata est.

Plaga percussio vulnus verber. Virg. Plagisq; percussus Zona per integrâ soluit viscera pellê. Aliquâdo plage recta dicunt raroza ad capiêdas feras q; plagis. i. foraminibus plena sint. Luce. lib. ii. offi. Sicut ne igit in sidie tendere plagas etiâ si exercitatus non sis. Virg. Recta rara plagelaro venabula ferro. Ubi Ser. scribit plagas. ppe illos funes dici quibus recta tenduntur circa imam et lumina partem.

Rursum celi vel terre spatium amplissimâ: quod etiâ tractus et clima a grecis dicitur plaga appellat. Virg. li. vii. In medio dirimitur plaga solis inquit. Itê grande linteum tegmen candidum quod lindonê vocat lecti caria quale est quo nunc vtuntur mulieres Romane: olim passim in usu erat. Car. de vi. pa. Clam ydes: plage vela: vasa aurea. Idê. Eburnea lectis et plagis sigillat: et h3 pma cor. nisi qd significat vulnus: quod grece dicitur πληγη. Quod. de tris. Nô habet in nobis iam noua plaga loci. Quod diminiuium est plagula. i. parua plaga.

Plagiarius qui plagas. i. vulnera infert: et plagiarius qui hominê quâ scit liberu esse emit vendit ve aut p seruo tenet. Itê qui liberu emit vel vendit. Itê qui seruo aut serue persuadet vt a dno dno ve fugiat: vlt eâ ve inuito vel insciente dno celat: vincu habeat emit vel vendit. Dicitur plagiarius q; lege sania plagis damnatus esset. Lex ipsa plagiaria: crimê plagiarij vocatur. Dar. Impones plagiarij pudorem. Plagiarium vocat furti libroru suoru.

Plagiator idem quod plagiarius. Hier. ad Florentiu. Plagiator aut pueri tur: de quo dignat es scribere que plagiatoris eius esse nō dubiu est sepe Euagrius presb yter me p sente corripuit: cui ille respondit. Ego nihil tunc: dicit se a dno suo fuisse dimissum.

Plagiolus dicitur grammatice ludimagister: q; plagas infert. Ad domitij marci verius est. Si quos oibili uis ferula scuticaq; cecidit. Et plagiolus est qui suauitate verboru retrahit a pposita virtute.

Plaga as. plagam infero. Aug. lib. xij. de ciuit. dei. Cui iustissime annosas pgnas seruus in cõpedibus pendat qui verbo aut icu celerrime trãscãte vel lacessit/ uit dominu vel plaguit.

Planus a. um. dicitur cuius figura equalis est. Quonia vero plana nullum impedimentu habet quin vnde eunq; videri possint planu qnq; pro aperto et mani/ festo ponit. Et sic habet pe. pro. Planus pro pe. cor. sumit pro scurra non quide simpliciter: sed certi atq; sui generis impostore deceptorq; a fallendo dicit. Licia. Nec semel irrisus triuijs atollere curat. Fraeto crure planu. Inter planos maxime celebres fuerit Lepbifodorus et pamtalcom: qui decessurus vtriuq; filium deceperit seozum bis pro dendo qua parte domus infodisset auris qd nullu erat.

Plan. i. duerbii. i. certe/manifeste. Quadoq; omnino Luce. Trebat. Quare si plane a nobis deficiis: molle fero. Aug. lib. ij. con. Quid erat ille affectus animi? Certe em plane turpis erat.

Planities equalitas. Sal. Nã vbi planities erat inter sinistros montes et dexterã rupem asperam octo cohortes in fronte constituit.

Planitudo idê qd planities. Col. lib. v. Pertice cacumina modice planitudinis: que tñ dipondiaris orbi cili crassitu dine nō excedant optime pangunt.

Planidus idê qd planus. Col. li. ii. Curãq; adhibeto: vta superiore et scioze et exiltoze in planidiorê humidioze/pinguioze/agrã transferas.

Plano as. planu facio. Cuius cõposita magis sunt in usu: videlicet complano: quod est totu planu facio.

Bel. li. ij. D. Lato. in lib. que de agricultura cõferi pnt. Semen cupressi serito crebro ita vt linu seris id let eo crebro terrã infermito dimidiatũ digitũ iã id bene tabula aut pedibus: aut manib; complanato. Deplano et explano alibi.

Planula a cõplanando dicta est: pro instrumẽto fabilli quo assamenta leuigant et poliunt. Nã dolabra idê videt esse qd ascia vt inquit Do. qui inquit. Dolare est ascia cadere. Et planule sunt quas nos lamas vocamus. Fores em cuz planulis ferreis parietib; caridimb; cõiungunt et sup illos deuoluunt.

Planipes: qui pedes planos habet. Nã comedie siue fabule genus dicitur planipedia: vbi nullo procedebatur cultu: q; acrotes pedib; planis. i. nudis pccena introirent. Diom. scribit planipedes grece minimum significare: q; auctores plantis pedibus. i. nudis intrare vt proficua: non vt tragici acrotes cõ corburnis: neq; vt comici cõ foccis: siue q; olim non in fugestus scene: sed in plano orchestre positus instrumentis micis acitarent.

Plance tabule plane a plantie ita appellat. Plini. lib. viij. Nec potes asini transcat per raritatẽ plancarũ translucentib; fluuijs.

Planci qui supra modũ pedibus palni sũt. i. qui pedes imos graciles habet planosq; equaliter q̃si tabellas q; plance vocantur. Quo noie dicitur est Romanus quidã cuius epant epistole luculenter scripse. Qui teste Eusebio cõ galliam comatã regeret Lugdunũ condidit: que ciuitas Senecæ reponibus desagrante incendio. Nã etiã ploni dicunt. Unde poeta dicitur est pmo plonius: propter huiusmodi pedes. Deinde Plautus.

Planta cõ de pedibus dicitur significat totã partẽ inferiorem digitosq; et vngues Virg. in moreto. Crurib; epilis spatioza pro digã planta. Si dõ de arboribus ea est q; transferendi gratia: vel de arborib; rapra: vt ex seminibus est orta: et de herbis quoq; dicit. Virg. Nã plantas tenero abstindes de corpore matrum: Deposuit sulcis.

Plantaria ipse plante in terra nate: que cum radicibus transferunt de vno loco in aliũ. Virg. Siluarumq; alie pcessos pro paginis arcus Expectant: et viua sua plantaria terra. Plantaria etiã dicunt platarũ loca. Plini. lib. xvij. Quedã in plantario infra eodẽ die transferuntur.

Plantarius a. um. quod plantari debet: seu qd est aptũ vt plantetur. Colu. lib. vi. Ipse autẽ arbuscule hoc modo possunt transferri anteq; plantarias arbusculas effodias solo: rubica notato partẽ eius que meridiem spectet.

Plantaris et hoc plantare: quod est plate pedis. Sta. lib. j. tbe. Sumã pedũ. pper plantarib; alligat alios.

Plantiger plãtas gerens. Unde plantigere arbores: que ex sese pullulãdo plantas emittũt. Pl. Siliqua plantigera est in imis partibus.

Planto as. noie significationis: vt homo quidã planta uit vineã. Huius composita sunt deplato: quod est contrariu suo simplici. Nã deplantare significat qd plantatũ erat euellere. Plini. Sed vraq; infirmis ma: et que coctice neuntur tantũ vel leui aura occisũ me deplantantur. Colu. lib. ij. Ne aut cozzu bos ad stipitẽ vehementius offendant: aut extremo iugo trãcum delibet: ramũq; deplante. Explanto significat sicut deplanto. Idem. Et sit que teneri ad huc pampini capulis suis illigent ne ventis explantentur. Et lib. vj. Anteq; explantes arbusculã. Supplanto subtus planto: de quo alibi.

Plantago herba: cui duo sũt genera. i. maior et minor. Planete ab errore dicitur sunt απο τῆσ πλανῆσ πλανῆσ ἢ. erraticus et vagus vel a verbo grece

Scita vero plebis appellat ea que plebs suo suffra
gio sine partibus iussit plebeio magistratu rogante
ypote Tribuno. In populo em omis pars ciuitat
et omnes ordines contineatur: in plebe neq equites
sunt neq patricii.

Plebeus a. um. quod est plebis: vt plebei ediles.
Plegma atis. rete crines intorti: hoc est trice et omne
textum.

Plemmyriū fluius scilicet qui per agrū syracusanū la
bitura πλεμυριος quod est epundo.

Plenus a. um. quod est vacuo contrariū: hoc est in quo
nihil est vacui sed integrū atq perfectū est: hinc ple
nitude perfectio.

Plenilunū: vide in dictione luna.

Pleonasmus latine cumulatio: siue adiectio. Figura
quorūsupra addunt: vt Sic est ore locuta πλεον
ασμῶν em plenus dicit.

Pleo es. Quis non sit in vsu habet tñ composita. Cō
pleo:repleo:impleo: a quo adimpleo:opleo:repleo
et suppleo. Lact. lib. vij. Et replebant montes cada
ueribus ossibus.

Pleiaides stelle que taurū prescribūt pter caput qd ortu
suo ptinge navigationis tēpus ostendit. πλειάδες
latine vergilie dicunt a verni tēporis significatione
quo oriunt. Nā vere exorunt et circa equinoctiū ea
rum ortus matutinus est. Hyginus inter bui tauri
finitionem et caudam arietis stelle sunt: quas nostri.
Vergilia: greci pleiadas dicere. Fuerūt arblantis
stie septem ex pleione nympba cū quibus Juppiter
cōcubuit. Tñ et pleiades dicte: et ex hoc relate sunt
in numerū syderum. Vulgo pulceneria dicūt. Cēta
pluralitate πλειοειδος. Pleiones enim greca lingua
plures dicunt. Plures autē simul apparere certū est.
Pherecydes tradit septē sorores fuisse lycurgi fili
as ex nato insula. Et quia liberū educauerāt a Youe
inter sydera fuisse relatas. Harū nomina putantur.
Electra: Alcino: Celeno: Derope: Alterope: Tay
geta: Dana: quarū septima vix cerni potest. Quid
lib. iij. f. s. Pleiades incipiūt bumeros releuare pa
ternos. Quē septem dicit: ser tñ esse solent. Seu q in
amplexu ser hinc venere deoz. Nam seropē mari
cōcubuisse ferunt: Neptuno alcioen: et te formosa
Celeno: Dana: et electra taygetes Youe. Septima
mortali merope tibi Sisyphē nupsit. Venitet r fa
cti sola pudore latet. Siue q electre Troie spectare
ruinas. Non tulit ante oculos opposuitq manū. Fir
autē quādoq hec dicitio tetrasyllaba. Dioper. Non
hec pleiades faciūt nec aquosus Dion. Aliquādo
abūcū ē. et dicim ptiades. Gra. lib. j. syluarū. Nec
par egeas byades pliadūz niuosum Sydus r ole
nūs dignū petiisse sub astris.

Plethron quidā pro iugero accipiūt. Alii duo plethra
singulis contineri iugerib' existimāt: vt hero marthe
maticus in plethro pedes centū in iugero ducentos
contineri scribens.

Pleuritis idis. dolor laterū grece πλεωρα τισ πλε
ωραῶν latus dicit. Hinc pleureticus qui hūc moribū
patit. Sunt etiā qui hūc morbum pleuresin vocent.
Dacer. Costarū quā pleuresin atica lingua.

Plico as. aui. atum. et pliei plicium. A quo quattuor
composita: applico: cōplico: explico: et implico: simi
liter duplex pteritū et duplex supinū habēt. Reliq
solū in aui. atum. terminant vt duplico: triplico: qua
druplico: multiplico: replico: supplico. Significat
autē plicare necere et veluti rugas facere. Tractū a
greco Cōplico simul plico: cumulo. Hiero. in prolo.
Job. Si fscellā iunco reterē: aut palmarā folia cō
plicarē: vt in sudore vultus mei comederem panem
meū. Lact. li. v. Quid leno nisi vt bonis equat: quid
fur nisi vt plura cōplicet: Implico iuncto: inuoluo.

Sal. lib. iij. bist. Implicite rates mysteria prohibe
bant. Lact. lib. ij. Nā cū bello ciuili diuitano impli
citus graui morbo abstinere e filio statuisset. Aliqñ
implicare ornare. Plau. Implicat ad speculū caput
circūplico. Bel. Surculo cōpari que habebat capu
te ad funē promde vt debere fieri sciebat circūplica
bat. Replico dissoluo. Plau. Replica trica atq ex
tende. Et replicare rursus explicare: dicere. Hier. ad
Lucinā betbicum. Hęc et ipse intelligis quo animo
repticē. Pl. Quā sepius ille replicasset tandē plua
sit. Duplico: a quo duplico: multiplico: et supplico:
de quibus alibi.

Plicatile quod plicat: vt nauis plicatilis: cum facta est
ex coriis. Et plicabilis crista vpupe.

Plodo is. si. tum. significat quatendo siue collidendo
et manibus pedibusve sonum aliquem facio. Lutus
composita sunt Applodo quod est iura: seu ad ali
quid plodo. Quintili. Comploedere manus scenicū
est: pedes aplodere interim licet. f. stus. Sunt que
appludam forbitonis liquidissimum genus putent
q statu deiciatur et quasi applodatur. Applodere
per translationem est fauere ac restari bonorem illo
motu. Cōplodo: explo: displo: et supplodo de
quibus in explo.

Ploro ras. Vide in dictione fleo. Eius cōposita sunt
complozo simul ploro. Luuius. lib. j. Tum demum
palam factō: et complozatione in regia orta Ser.
presidio firmo munitus primus iniussu populi vo
luntate patrū regnauit. Deplozo: explozo: et implo
zo: de quibus locis suis.

Plostrum idē quod plustrū. Nam au. in o. sepe cōuer
titur. Huius diminutiū est plostellū. Aug. lib. de
ci. dei. Nam hoc turpe mēdū per liberi dies festos
cū honore magno plostellis impostū prius rure in
cōpicio: et vsq in urbem postea vectabat.

Ploti qui planis sunt pedibus eriguā r fere nullam in
medio concauitatē habentes.

Pluma mollior: r erigua penna. Hinc plumieus a. um.
vt lectus plumieus. Implumis r hoc implume: qd ē
sine pluma: vt Auis implumis. Sunt qui dicāt plu
mā quozundā lingua significare acum. Tñ plumari
us a. um. vt opus plumariū.

Plumula diminutiū parua pluma. Colu. lib. ij. Plu
mule sub cauda clunib' detrahende ne stercore coin
quinate durecant: et naturalia pcludant.

Plumarius a. um. quod ex pluma est. Et plumariū di
citur opus acu factum: quod greci a liciozum multi
plici varietate polymitariū appellāt. Hiero. in ero.
Decē cortinas de bysso reorta variatas opere plu
mario facies.

Plumarius qui acu depingit. Ande ibidem legitur q
Achilamech fuerit optimus lignozum artifer r po
lymitarius atq plumarius. Lato de libe. educā. Et
enim nulla que non didicit pingere potest bene iudi
care quod sit bene pictū plumario: aut terrore in plu
maribus plagis.

Plumatile penul. cor. quod ex plumis factū est. Plau.
Comarile aut plumatile plumis implere. Nonius
clauatū interpretat: aut ex pluma factū.

Plumo as. plumā facio. Ande plumarū esse pennatū
dicimus. Bel. li. j. Aucula ē parua nomē est cassira
habitat nidulaturq in segetib' id ferme tps vt ape
tat messis pullis iamā plumarib'. Et plumare est
acu pingere. Plaut' Cōpiscus Laneas tunicas pur
pura micantes r plumanti difficultate pnoibiles.

Plumefco es. a plumeo is. fieri cōuenit pennatus fō.
Aug. lib. iij. cō. Aut quid tum aberat parulis tuis
longe tardius ingenū cū a te longe non recederēt ve
in nido ecclesie tue tuti plumefcerent.

Plumbū duplex est albū. l. et nigrū: albū stagnū dicit.

Agri plumbi duplex origo est. Aut enim sua sponte nascitur vena: nec quicquam aliud ex se paritur aut nascitur cum argento: mixtusque venis conflat. Primum in quoz qui in fornacibus fluit: albu plumbu et stagnu vocat. Secundus argentu quod remanet galena dicitur: et latine plumbago.

Plumbeus a. um. quod ex plumbo est: ut imago plumbica. Aliquando dicitur nigrum. Unde Plau. plumbicu homine appellat liuidu. Per translatione quoque plumbicum ingeniu obtrufum dicit: et quod penetrare cogitando non potest.

Plumbago communis vena plumbi et argenti: grece molibdena. Plu. frequens et bis plumbago: hoc est ut in fule plumbi videantur.

Plumbarius a. um. quod ad plumbu pertinet: ut plumbaris officina. Plu. Plumbum quos hoc est ceru sam plumbarie dant officine.

Plumbarius rii. qui ex plumbo facit opera. **Plumbo as. ferrumino.** Plu. Necque argentu ex stagno quod est resoluo. Aureoconsultus digestis de auro et argento legato emblemata vasis et lapidib' inclusa replumbari posse significat.

Plumbatura: modo ferruminatione significat: modo quoque coniunctura plumbo facta.

Plumbare dicitur pile plumbeg: quos veteres peregrino vocabulo Manobarbulos vocabat. A quo et milites qui bis utebant manobarbuli appellati sunt.

Plus pluris ge. neu. In obliquis vero et numero plurali trium generu est. Et in Plu. comparatiu est significatiue tñ non voce: ab eo quod est multum. Et Cel. lib. v. non comparatiu sed absolutu dicit. Cuius parentes dum requisisset cepit offerre plurima et plurima promittere vbi etiam comparatiu suppositu superlatiuo quod fieri conuenit. Dard. lib. ix. met. Sed que cu tibi sit inuentissima iucitior esse expectit. Dicimus aut plus bac re: et plus hanc rem. Teren. in eu. Non plus tri duu. Acc. lib. vii. Asteres directi disponatur inter: nec plus spatii habentes pedes binos. In plurali Plura et pluria. Do. Antiqui hoc complure et bec compluria: quod nostri coplura dicunt. Cic. in pragora. Confirmanda genera copluria: credo quod veteres hic et bec plures et hoc plure: non hoc plus dicebat. Cel. vero refert Capitonem docuisse pluria latinu esse: plura vero barbaru. Nunc autem de usu et pluria et plura dicimus. Unde et copluria et coplura. Teren. in pbor.

Plura aduenienti ut sit noua hic copluria. Sed distulerunt abinuenit plura et coplura: quod plura possunt esse duo: complura duo esse non possunt. Illud coplatiu: hoc inuenit: ideoque non regit casum. Complurimus non reperitur: sed tantu plurimus. Est etiam plus aduerbiu. Et plus satis dicimus pro eo quod est maxime et plusque satis. Teren. in eu. Recede huc ad ignem iam calefces plus satis. Componit quoque plus et dicimus per plus. Ab eo sunt derivatiua. Pluralis et hoc plurale: et pluratiuus a. um. ut pluris: vel pluralitiuus numerus.

Plurifaria aduerbiu significat pluribus modis: sive pluribus locis. Suet. de Libe. Lubicula plurifariam disposita tabellis ac sigillis lasciuissimaru picturaru adornauit.

Plusculus a. um. diminutiui a plus: cuius plus a masculino vel feminino non veniat. Et significat parum plus: vel aliquo plus: vno petit pl'. Teren. in pbor. Cum pluscula suppellectile opus est. Idem in becyl. Primum dies complusculos.

Plurimus superlatiu a multus: quod etiam quandoque pro longo ponit. Cicer. Jamque ascendebat collem qui plurimus vbi imminet. Cui apud eundem nux plu

rima. I. longa: qua significatur amygdalum. **Pluteus** machina ad expugnandos muros ad similitudinem cassidis. Conteritur e vimine et coriis protegitur: tenuisque rotulis: quarum una in medio: due in capitibus apponunt: in quacumque parte volueris admoventur. Hos obidentes muris admovent: applicatque et coriis munitio sagittis: seu aliis missilibus defensores de propugnaculis exturbant ut scalis ascendendi prestantur occaso ut inquit Tege. Cesar semper hostibus spes victoriae redintegret: eo magis quod deos pluteos turri videbant nec facile adire aptos ad auxiliandum animaduercebant: postea vero eadem tabule quibus aliqui preperetur eodem nomine dicitur. Plu. Cratibus pluteis et linteis contextus. Suet. in Cal. Accipere videt pluteum pro fulero toui ducubitorum cui inquit. Quosdam summis honoribus functos cenari modo ad plutei modo ad pedes stare succinctos linteo passus est. Dar. Ma pluteo vindice tutus erat. Plutei quoque et tabularum signorumque repositoria plutei appellantur. Suet. Et tubet archetypos pluteum seruare cleantbas. Plutei plutealis et hoc pluteale. Unde a scierone scilla plutealis imagnuncule pluteis. I. tabulis incluse. Tabula in super qua vntur hi qui literis dant opera et scribitur pluteus luteris dicitur. Per. Nec plutei cedat nec demofos sapit vngues. Plutei etiam dicebantur spatii id quod inferiores colinas a superioribus per longitudinem in fronte dispescebant.

Pluto saturni filius ex Dione et frater Jovis atque neptuni. Qui cum ad regni diuisionem venissent pluto: ni qui natu minor erat et Agestillus vocabatur pars occidentis obtigit secus inferum mare. Jovis plaga orientalis Neptuneo insule. Hinc datus est locus fabule: ut Jovis imperium Neptuneo maris: pluto inferorum obtigerit. Pluto autem Dumanus: die: orcus: vagus ab virgendo. Cuius Juppiter dicitur fuit. Idem quietalis est appellatus: quasi motus quies sit erummarum.

Pluo is. plu: plutum: quoadque suppositu habet: sed non appositu. Hiero. in Sen. Non enim pluerat deus super terram. Et iterum. Ego pluam super terram. Aliquando id quod pluit ponitur in no. Tibul. Vultus et in terra: deplueretque lapis. Gal. Dar. In piceno lapides pluuisse ait. Augu. lib. iii. de ci. dei. Sed cum pluit terra cum pluit creta cum pluit lapides: non ut grandis appellari solet hoc nomine omnino vel terre: vel crete: vel lapidis pluuia. Quandoque ablatiu appositu habet. Luu. lib. vi. de bel. mace. Tarracine et Amiter: ni nunciatu est aliquotiens lapidibus pluuisse. Quis actum: ut deus pluit aqua: pluit manna. Quis id super quod pluit in no ponit. Hiero. in Ege. Tu es terra immunda et non coplura in die furoris. Quinti. lib. vi. Cum cgnaculu eius perplueret. Huius coplura sunt Apluo. Plu. Nisi appluat exanimat. Copluo. Dar. Quo impluebat dicitur impluui. Sursum qua compluebat copluui. Depluo deorsum pluo. Impluo intus sive supra pluo. Lolu. lib. ii. Tremellius quidem asseruat pluuiam impluerit ab auidibus: aut formicis fata edi vbi est ius terentitatu ager aret. Per pluo per mediu pluo: quod vernaculo sermo dicitur stradiouere. Plaut. in Tri. Benefacta benefactis alius pertergito ne perpluant. Quinti. Cum cgnaculu eius perplueret.

Pluuia e. est iugis et lenta aqua dum pluit. **Pluuus a. um.** ut aqua pluuia: quod plura est. Plu. Teren. in mortariis admira aqua pluuia. Hora. l. i. car. ventos pluuio vocat: hoc est pluuia inducetes. Col. perpluuia noat: in quo sepe sit pluuia. **Pluuialis** seu pluuialis adiectiu a cuiusdem significatiouis: cum pluuio. Festus. Compluuu quo de diuersis

fectis aqua pluvialis cōfluit in eundē locū. Col. li. v. Infoli lacus signo confluunt: qui recepta pluviale aqua contineat. Et dies pluviales ab eodē dici sunt in quibus pluit.

Pluviosus sa. sum. vt Annus pluviosus: in quo fuerūt frequentes pluuie.

Ante N

Pneuma aris: spūs/flatus. Pneumatici: spūs. An Pneumatica organa dicunt spiritalia. Plin. lib. xix. E puteo partit pneumaticis organis tollēdo. Dicitur in musica ratio pneumatica.

Pneumon: latine pulmo: quod a πνεύμα spiro descendit. Unde Pneumonia: quod est Peripneumonia: inflatio pulmonis cuius ex aliis causis: tum ex distillatone vehemēti vel synocha vel suspirio vel pleuritis: de pueniens: vt sanguis inde copiosus excreari soler. Hinc Pneumonia: quod laborant ex pulmone: qui latine dicitur Pulmonari: sicut a Colouis pulmonaria dicta est cui pulmo afficitur.

Ante O

Poculū: pūic vas quo bibiuntur potione dictus. Aug. libro. xix. de ciuitate dei. Nō enim calix et potio quā continet calix simul dicitur poculū sed calix solus: sicut tñ q potio cōtinēde sit accōmodatus. Sumit tamen quōq; p eo quod bibimus. Cirsil. Pocula si quē leue miscere nouerēt.

Pocillū dimini. pūic poculū. Plin. lib. o. iiii. L. papyrius impator aduersus samnites dimicatur: vocat fecit si vicisset Zou pocillū vini. Plau. in An. Tecum vna postea tecū eque pocilla potiter.

Pocillatores: pincernē q ministrat: pocula mēse ingerētes. An Sanymedes q a diis rapit fert vt Zou pocula ministraret: pocillator appellatus est.

Podagra penulē. core. pedum dolor: πους et ἄγρᾱ atrocitas. Bar. Litigat et podagra diodorus flaccus laborat. Quid? lib. ij. de pon. Soluere no dosā ne sit medicina podagra. Podagra: morbus pegrinus est. Nam si Italicū fuisse antiquitus: latinū nomē inuenisset. Nō enim Roma cum iudando laborādo viuebat: hoc malū cognouit. Est autem podagra rubens: hoc est calida. Est frigida: est multiplex: de qua apud medicos. Podagra etiā dicitur pedica: laqueus quo capiunt animalia.

Podager/podagricus et podagrosus: qui podagra laborat. Ven. Hunc doctor nisi podager. Plaut. in Wer. Sed rādē si podagrosus pedib' esset eurbic'.

Podalirius: pūic nomē Esculapii filii et fratris Asclepiadis/medicē artis fidari: qui cū grecis ad Troiam ob medicinā pfectus est: A pedū magnitudine sic appellat. Medicina autē diuinā pfecto videri oportet: illud quod i. plogo pgnosticoz scribit: his verbis gree Hippocrates fuerit adiunctū quacūq; via posset futuri habere rationē. α. μαδε και επι θεου ερεσι ερησι ρουσνησιν και τουτου ηνυ προμοτα νε. μαρθαρεν ουσια γαρ θαυμαστοι το τε δι καιωσ και ητροσ αραδοσ αρενη.

Podens penulē. cor. talaris tunica duplici syndone: vt inquit Hiero: quam Iosephus bysianam vocat. Hęc adgerit corpori: et ita arcta est et strictis mancis: vt nulla omnino in veste sic rugat: et vsq; ad crura descendit. Solent milites habere lineas/ quas camillas vocāt: sic aptas mēbris et strictas corporibus: vt expedi ri sint vel ad cursus: vel ad p̄lia dirigēdo iacula: tenēdo clypeū: ensem vibrādo: et quocūq; necessitas traaxerit. Ergo et sacerdotes parati in ministeriū dei vtrū tur hac tunica: vt habentes pulchritudinem vestimētoz nudoz celeritate discurrāt. Dicta podens a ποδωιδ est a pedibus.

Poder: posterior: ps corporis pudenda: q; ex ea pedes fluere videntur. Zue. Et podice leui ceduntur tumide medico ridente matrice.

Podia: funis in nauī quo tenditur velum. Podium: locus ad spectandum habilis/ a pede nomen habens: siue quia pedis modo p̄ectura illa que podium facit. pcedat: siue q; ad pedes edificiorum strui consueuerit: siue q; in eo pedibus hēreamus. Hunc vulgo dicit Veniana. Solet em fieri extra domus parietē locus porrectus instar pulpiti mutilis e mar more suppositis. Zue. Omnibus ad podium spectantibus. Sueton' de Nero. Ceterū accubans p̄i mū quis foraminib' deinde toto podio ad agro spectare consueuerat. Sed et asseres rotatos in cōclauibus et alijs locis supciliū modo parietibus suffigē solitos: in quibus candelabra et poma et codicilli sustinent: podia maternus sermo appellat. Diuis diminitiuū est Podiolium.

Pocile fuit porticus Athenis nominata et varietate picture. Hęc em ποικιλoy variū dicit: ποικιλoy q; varietatem. Unde et lapis similes vocatus est. Pyrrho: p̄cilos a varietate rubētū mactay. In hac autē porticu Zeno p̄hs discipulos docebat: vñ et ista ca lecta nomē accepit: et p̄hi stoici nuncupatiq; antea genonū ab ipso doctore appellabant: ο. τοα em grece porticus vocat. Plin. li. xrv. Hęc et Athenis p̄ncipit porticu que p̄cile vocat gratuito.

Penus carbaginēsis: a P̄nē. sed aspiratio detrahatur: et in u mutat in deriuatio. Punic' a. um. nō penicus. Vide infra in dictione Punicus.

Penulus diminutiū est a Penus: vnde Plautina fabula nomen sumpsit.

Pena: suppliciu: a pendēdo: vt Tar. inq;: quo q; ob delictū afficit. Alii a greco qd est ποινή.

Pēnaz do octo genera Licē. cōmēmorat. Damna/ vincula/ verbera/ tallionē/ ignominia/ exiliū/ seruitutem/ mortē. Hinc p̄nio/ quasi p̄nio: pena afficio.

Pēnam pendere: est multam soluere: quia hoc penso ere fiebat.

Penalis et hoc le. qd ad p̄nā p̄tinet: vñ et Denalactio p̄nter ebat. ruit: quasi pena tenet. P̄ntere dicimus cū que ipi fecimus: ea nobis post incipiunt displicere et molesta esse. Lic. Nam quod obiectū est de impudicia: quodq; omnium accusatorū nō criminibus sed vocibus maledictisq; celebratū est: rid nuncq; taz acerbe feret. D. Celius vt eū p̄nter non deformē esse natum. Quoniā do his etiam que nobis: aut redio/ aut pudori sunt pena quedam esse videtur: fit vt p̄nter aliquādo p̄teder/ pudet seu dolet accipiatur. Liuius libro. j. Nec me eoz sententię esse p̄nter. Licē in Caro. Nam igitur si ad centesimū vixisset annum: senectutis eū fug p̄nteret. Accipitur interdū p̄paz videtur: et a penuria deduci sentit Bel. Terē. De quantū hic opis fiat p̄nter: id est parum videt qd a seruis fit. Licē. lib. j. offi. Tadiu autē velle debebis: quoad te quantū p̄ficias nō p̄nterbit. Inuenit etiam peniteo res et p̄nteror deponens. Nam sicut p̄nter me dicimus: id est pena tenet me: ita peniteo: passue: hoc est: pena teneo. Hiero. in Ecclesiastico. Filii: sine cōsilio nihil facias: et post factū nō p̄nterbis.

Et in Actibus ap̄stolis. Penitemini igit et cōuertimini: vt delecti peccata vestra. Hinc sūt p̄ncipia Penitens: peniturus et p̄ntendus. Hęc. Meq; te neq; queq; arbitro: p̄nteray tue laudis. Col. lib. ij. Ita q; hic ager siue exerceat siue cessat: colono est penitendus: ac tanq; p̄tilens refrigerandus.

Penitentia et penitudo i vno significatio accipiunt: et a p̄nter quo ad p̄mū significatū sūt. Hiero illi. Reg. Triumphator i Israel nō parceret: et penitudinē hęcet: nec em homo est vt agat penitentiam.

